

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY POMIECHÓWEK DLA CZĘŚCI WSI CZARNOWO

Zakres prac:
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowanie:
mgr inż. Małgorzata Frączkowska

Data wykonania:
wrzesień 2014
aktualizacja wrzesień 2015

Spis treści

1. Cel i zakres prognozy ze wskazaniem powiązań z innymi dokumentami	4
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	5
3. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	6
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	7
5. Analiza i ocena stanu środowiska z uwzględnieniem braku realizacji mpzp	7
5. 1. Analiza istniejącego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	8
5.2. Określenie, analiza oraz ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	17
5.3. Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	18
5.4. Określenie, analiza oraz ocena celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia opracowania mpzp, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania mpzp.....	19
5.5. Określenie, analiza oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności	

między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.....	20
6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	30
6.1. Rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne.....	31
6.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska.....	32
6.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	34
6.4. Rozwiązania uwzględniające ochronę różnorodności biologicznej oraz krajobrazu	35
7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie mpzp wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	36
8. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	36

1. Cel i zakres prognozy ze wskazaniem powiązań z innymi dokumentami

Prognoza oddziaływania na środowisko jest opracowaniem sporządzanym w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2013, poz. 1235 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji, określa jakie dokumenty wymagają przeprowadzenia oceny strategicznej. Z art. 51 ust. 1 wynika, że wymóg wykonania prognozy oddziaływania na środowisko dotyczy między innymi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (lub jego zmiany). Opracowując zatem miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (mpzp) należy przeprowadzić postępowanie w tym zakresie i sporządzić prognozę oddziaływania na środowisko.

Organ administracji opracowujący projekt dokumentu lub wprowadzający zmiany do przyjętego już dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Dokument ten powinien zawierać wymogi określone w art. 51 ust. 2 tej ustawy.

- analizę oraz ocenę środowiska przyrodniczego ze wskazaniem istniejących problemów ochrony środowiska na obszarze opracowania, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko,
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 a także na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru (jeśli zachodzi potrzeba ich opracowania), opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Niniejsze opracowanie wykonano w celu oceny skutków, wpływu planu miejscowego na środowisko sporządzanego na podstawie uchwały Rady Gminy Pomiechówek Nr XVII/115/2012 z dnia 26 marca 2012 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pomiechówek dla części wsi Czarnowo. Projekt planu nie narusza ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pomiechówek, przyjętego uchwałą Nr LIII/305/2010 z dnia 27 października 2010 r. Rady Gminy Pomiechówek.

Podsumowując, w świetle wymogów formalno-prawnych przedstawionych powyżej, celem prognozy jest: analiza oraz ocena środowiska przyrodniczego ze wskazaniem istniejących problemów ochrony środowiska na obszarze planu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 a także na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono w oparciu o dostępne materiały źródłowe: powszechną inwentaryzację przyrodniczą gminy Pomiechówek, prognozę oddziaływania na środowisko projektu studium, materiały planistyczne oraz literaturę. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy polegała na zebraniu, analizie i porównaniu danych dotyczących obszaru objętego opracowaniem projektu dokumentu, syntezą wyników i sformułowaniem wniosków (założeń) oraz przygotowaniem projektu rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na obszar Natura 2000, mogących być rezultatem realizacji mpzp. Do oceny (określenia)

potencjalnych skutków realizacji mpzp zastosowano metodę analogii.

3. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Przepisy prawne regulujące zagadnienia planowania i zagospodarowania przestrzennego nie określają metod analizy realizacji mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania. W świetle art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2013, poz. 1235 z późn. zm.) organ opracowujący projekt dokumentu (w tym przypadku – mpzp) jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5., a w pisemnym podsumowaniu do przyjętego dokumentu organ ten powinien poinformować w jakim zakresie uwzględnił propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Poniżej zostaną przedstawione prawne przesłanki analizy realizacji postanowień mpzp oraz okoliczności jej dokonywania wynikające z przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku oraz przepisów właściwych w sprawach planowania i zagospodarowania przestrzennego.

W razie planowanej realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, określonego w przepisach szczególnych, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, czyli wójt, burmistrz, prezydent powinien dokonać analizy mpzp. Taki wniosek nasuwa się po analizie art. 80 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, który stanowi, że „właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony”.

Szczególnym przykładem analizy realizacji projektowanego dokumentu jest

uchwalenie lub zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2015r., poz. 199 z późn. zm.); „przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wykonuje analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium, przygotowuje materiały geodezyjne do opracowania planu oraz ustala niezbędny zakres prac planistycznych”.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja mpzp nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko, gdyż obszar planu nie znajduje się w strefie przygranicznej, lecz w centralnej części Polski, a ponadto oddziaływanie mpzp będzie w części jego ustaleń – lokalne. Zatem nawet w przypadku znaczącego oddziaływania określonego czynnika projektowanego dokumentu, mpzp jako całość nie będzie powodował skutków o charakterze transgranicznym.

5. Analiza i ocena stanu środowiska z uwzględnieniem braku realizacji mpzp

Przedstawiona w tej części analiza obejmuje:

- 1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- 2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego

dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- 5) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

5. 1. Analiza istniejącego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Położenie fizyczno-geograficzne i administracyjne

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym (według J. Kondrackiego, 1998) gmina Pomiechówek położona jest na Nizinie Środkomazowieckiej [318.7], w obrębie Nizin Środkowopolskich [318] na obszarze Niżu Środkowoeuropejskiego [31]. Obszar opracowania leży we wschodniej części gminy na Wysoczyźnie Ciechanowskiej. Pod względem administracyjnym gmina Pomiechówek położona jest w północnej części województwa mazowieckiego, na północ od Warszawy. Stanowi jedną z sześciu gmin powiatu nowodworskiego. Czarnowo na rzece Narew graniczy z gminą Wieliszew.

Teren leży w obrębie Doliny Dolnej Narwi. W dolinie Narwi występuje system tarasowy utworzony przez cztery poziomy: erozyjny, akumulacyjny, nadzalewowy i zalewowy. Krawędź erozyjna charakteryzuje się dużą ilością wąwozów o różnej głębokości i długości, przy ujściach których powstały stoki napływowe. Dolina Narwi od Orzechowa do Czarnowa ograniczona jest wysoką krawędzią erozyjną i sprowadza się na tym odcinku do wąskiego pasa.

Budowa geologiczna

W budowie geologicznej dominują osady czwartorzędowe o zmiennej miąższości od kilkudziesięciu do ponad stu metrów. Bezpośrednie podłoże czwartorzędowe

stanowią osady plicocenu. Z okresu zlodowacenia północno polskiego wzmogła się akumulacja w dolinach rzek. Z tego okresu pochodzą piaski rzeczne tarasów akumulacyjnych nadzalewowych, lokalnie z wkładkami mad i żwirów oraz osady peryglacialne (stokowe i suchych dolin). Po ustąpieniu lądolodu nastąpił proces rozcięcia erozyjnego tarasów akumulacyjnych oraz proces denudacji na wysoczyznach.

Obszar Czarnowa jest łagodnie nachylony w kierunku południowo – wschodnim – ku dolinie Narwi. Jego najwyższa rzędna w północno – zachodnim narożniku wynosi 102 m n.p.m., najniższa w dnie obniżeni- 73,7 m n.p.m. oraz nad Narwią 72,1 m n.p.m. Budowa geologiczna jest dość prosta. Na powierzchni terenów wyniesionych morfologicznie, za wyjątkiem występują piaski i żwiry. Zasięg występowania utworów piaszczystych na powierzchni terenów ma swoje odbicie w jakości gleb. Można się ich spodziewać tam, gdzie gleby mają IVb, V lub VI klasę bonitacyjną. Ich miąższość wynosi na ogół kilka metrów.

Zasoby naturalne

Na obszarze opracowania nie znajdują się zasoby naturalne objęte koncesjami na eksploatację.

Rzeźba terenu

Ukształtowanie terenu opracowania charakteryzuje się znacznym urozmaiceniem.

Dolina Narwi po lewej stronie jest rozległa i znajduje się na terenie gminy Wieliszew, przyrzeczna strefa tej doliny jest silnie zadrzewiona i zakrzewiona, zaś północna część położona w granicach opracowania jest ograniczona wysoką krawędzią erozyjną i sprowadza się na tym odcinku do wąskiego pasa, który tylko lokalnie rozszerza się soczewkowato w miejscach, gdzie koryto rzeki tworzy łagodne łuki.

W obszarze opracowania znajduje się szereg krawędzi erozyjnych, które dochodzą do 10 m wysokości. W Czarnowie występują krawędzie świeżo podcinane i strome. Długość krawędzi erozyjnej we wsi Czarnowo sięga 170 m .

Hydrologia

Wody podziemne

Gmina Pomiechówek znajduje się w granicach trzech zbiorników wód podziemnych. Użytkowe piętro wód trzeciorzędowych występuje w osadach oligoceńskich, na głębokości około 87 -116 m n.p.m. Utwory te charakteryzują się wydajnością potencjalną studni przeważnie 30 m³/h. Podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia miejscowej ludności w wodę pitną posiada czwartorzędowe piętro wodonośne. Zwierciadło statyczne kształtuje się na rzędnych od 115 – 108 m n.p.m. w rejonie zasilania, od 84 -74 m n.p.m. w rejonie drenażu. Zbiorcze zaopatrzenie ludności w wodę pitną w Czarnowie oparte jest na ujęciu zlokalizowanym w Czarnowie.

Zdj.1 Ujęcie wody

Ujęcie wody w Czarnowie:

- średnio na dobę $Q_{d\ \bar{r}} = 160 \text{ m}^3/\text{dobę}$;
- dwie studnie głębinowe o wydajności I – 42,0 m³/h, II – 24,0 m³/h;
- długość sieci wodociągowej – 2,0 km.

Wody powierzchniowe

Rzeka Narew w granicach gminy płynie na odcinku 16 km. Rzeka leży poza granicami opracowania, jednakże ma bezpośredni wpływ na kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej. Narew przepływa na odcinku 1,3 km w południowej części wsi Czarnowo. Szerokość rzeki waha się od 20 m do około 300 m, a spadek

podłużny około 12‰. Średni przepływ wód kształtuje się w wielkości 333m²/s.

Zagrożenie powodziowe

Obszar opracowania częściowo leży w strefie szczególnego zagrożenia powodziowego. Zagrożenie powodziowe występuje w dolinie Narwi, która od strony Pomiechówka nie jest obwarowana.

Warunki glebowe

Na terenie gminy przeważają gleby brunatne wylugowane i gleby pseudobielicowe. Na niewielkich obszarach występują mady, czarne ziemie i piaski murszowe. W Czarnowie występuje kompleks żytni bardzo dobry (gleby zaliczone do tego kompleksu to gleby pseudo bielicowe oraz gleby brunatne wylugowane wytworzone z glin lekkich i średnich), są to gleby lekkie, łatwe do uprawy mechanicznej, nie narażone na procesy erozyjne, kompleks żytni słaby do tego kompleksu zaliczone są gleby brunatne wylugowane oraz bardzo niewielkie powierzchnie gleb pseudobielicowych, mad i piasków murszowych.

Kompleks użytków zielonych średnich występuje w dolinie Narwi głównie na madach, na czarnych ziemiach zdegradowanych i niedokształconych oraz na piaskach murszowych. W poroście roślinnym przeważają trawy i rośliny motylkowe.

Warunki klimatyczne

Gmina leży w centrum Mazowsza, w makroregionie ekoklimatycznym Niziny Mazowieckiej, które odznacza się niskimi sumami opadów rocznych oraz wysokimi temperaturami powietrza.

Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, ze średnią temperaturą powietrza od -3,4° C do 3,7°C, najcieplejszym lipiec, ze średnią temperaturą od 18,2° C do 19,1°C.

W ciągu roku jest wyraźna przewaga opadów w miesiącach wiosenno – letnich niż w jesienno – zimowych.

Panujące kierunki wiatrów to zachodni i południowo – zachodni, a następnie wschodni.

Najkorzystniejsze warunki klimatyczno-zdrowotne występują w obrębie terenów

otwartych wysoczyzny, na obszarach o korzystnej ekspozycji południowej, charakteryzującej się:

- dobrym nasłonecznieniem,
- dobrymi warunkami termicznymi,
- dobrym przewietrzaniem terenu,
- korzystnymi warunkami wilgotnościowymi,
- małą częstotliwością występowania mgieł.

Niekorzystne warunki termiczno – wilgotnościowych i wietrznych występują w dolinach rzecznych i obniżeniach terenowych. Są to obszary podmokłe z wodą przypowierzchniową zajęte przez łąki i pastwiska. W dolinach tworzą zastoiska wilgotnego powietrza, spowodowane dużą kondensacją pary wodnej przy niższych temperaturach. Częstsze są tutaj przymrozki. Ponadto są terenami napływu chłodnych mas powietrza z obszarów wyżej położonych. Częściej niż gdzie indziej powstają i dłużej utrzymują się mgły i zamglenia. Wiatry wieją wzdłuż dolin, a w miejscach ich przewężeń następuje wzrost prędkości wiatrów i koncentracja wszelkich zanieczyszczeń powietrza.

Klimat obszaru obejmującego gminę Pomiechówek ma charakter przejściowy pomiędzy morskim a kontynentalnym. Charakterystyka klimatu:

- niska suma opadów atmosferycznych (średnio 500-550 mm),
- średnia temperatura roczna – 7,6° C,
- dominacja wiatrów zachodnich,
- okres wegetacyjny trwa 210 – 215 dni.

Szata roślinna.

Według przyrodniczo – leśnej regionalizacji obszar opracowania położony jest w obrębie Krainy Mazowieckiej – Podlaskiej (IV) w Dzielnicy Niziny Północnomazowieckiej (IV.1) w mezoregionie Wysoczyzny Ciechanowsko – Południowej (b) w dzielnicy Niziny Podlaskiej i Wysoczyzny Siedleckiej, w mezoregionie Doliny Dolnej Narwi.

W północnej części opracowania znajdują się kompleksy rolne. Najcenniejsze zadrzewienia i zakrzewienia występują na prywatnych gruntach, wzdłuż krawędzi

erozyjnej doliny Narwi, a szczególnie w głębokich wąwozach erozyjnych tej krawędzi. Dominujące drzewostany to brzozy, topole, osiki, dęby, grusze polne, czeremchy, jeżyna, trzmielina. Wśród krzewów dominuje tarnina, a następnie róża polna, głóg, bez, jeżyna, trzmielina.

Zdj. 2 Pola w Czarnowie.

Świat zwierzęcy.

Z uwagi na rolniczy charakter terenu, spotyka się tu faunę typową dla regionu rolniczego – gryzonie, krety, owady, z rzadka zając szarak. W tarasach zalewowych Narwi występują dziko żyjące zwierzęta, które mają szczególnie dobre warunki rozwoju i reprezentują wielką różnorodność gatunków i sposobów bytowania. Narew stanowi ostoję kilkuset gatunków ptaków. Spośród nich można wyróżnić dwie grupy, różniące się środowiskiem występowania:

- ptaki wodne związane z otwartą przestrzenią wodną i piaszczystymi ławicami np. rybitwa rzeczna i białoczelna, mew pospolita, sieweczka rzeczna i obrożna. W piaszczystych skarpach występuje jaskółka brzegówka i zimorodek.
- ptaki zarośli, zadrzewień i łąk zamieszkują taras zalewowy rzeki. Najbardziej charakterystyczne z nich to remiz, dziwonia i potrzos. W zadrzewieniach łągowych gnieźdzą się kwiczoł, pierwiosnek, wilga oraz sroka.

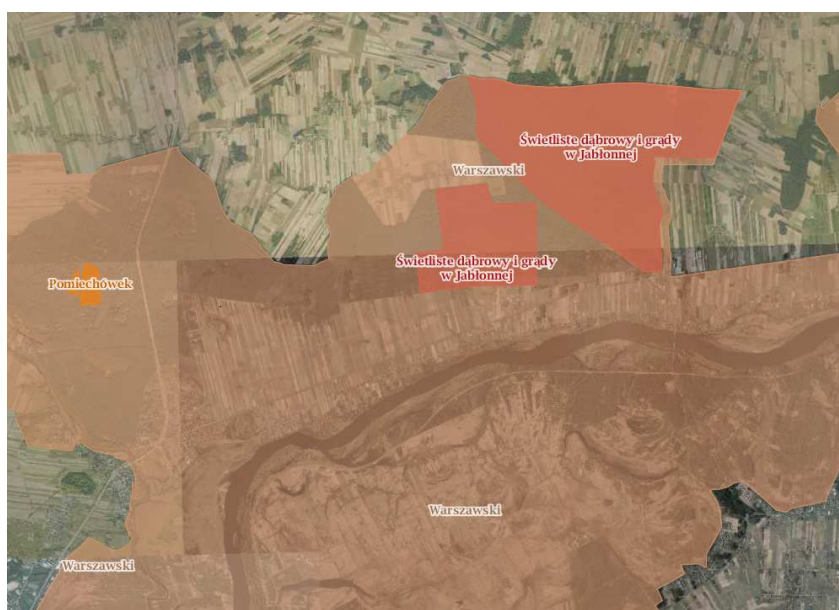
Z ssaków zasiedlających dolinę Narwi to wydra i bóbr. Na brzegach można spotkać ssaki nadwodne: karczownika ziemnowodnego, piżmaka, orkę amerykańską. Na

terenach zadrzewionych występują zróżnicowane zespoły ssaków drapieżnych – tchórz, jenot, lis, łasica, kuna domowa i leśna, nawet borsuk oraz liczne gryzonie.

Uwarunkowania przyrodnicze

Obszar planu znajduje się w Kotlinie Warszawskiej, która charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem zarówno krajobrazowym jak i przyrodniczym. Wynika to z ukształtowania się na tym obszarze w wyniku akumulacji rzecznej określonych form rzeźby terenu obejmujących: równiny terasowe plejstoceńskie oraz równiny zalewowe i nadzalewowe holoceni. Cały obszar planu leży w granicach **Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (WOCHK)**. Natomiast w jego pobliżu znajduje się jeszcze kilka obszarów objętych innymi formami ochrony przyrody. Wśród obiektów najbardziej znaczących w sąsiedztwie terenu opracowania pod względem przyrodniczymi krajobrazowym należy wymienić:

- 1) specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 PLH1400025 „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej”;

Rysunek 1 Obszary chronione i teren WOCHK

WOCHK został utworzony rozporządzeniem nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 14 lutego 2007 r. 42, poz. 870). Obszar ten zajmuje powierzchnię blisko 150 000 ha (148 409,1 ha) i obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i

wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Cześć WOCHK rozpościera się na terenie gminy Pomiechówek na gruntach sołectw Wymysły, Cegielnia Kosewko, Kosewo, Modlin Nowy, Wójtostwo, Zapiecki i częściowo w Woli Błędowskiej. Obszar ten podzielony został na:

- 1) strefę szczególnej ochrony ekologicznej obejmującą tereny, które decydują o potencjale biotycznym obszarów oraz o istotnym znaczeniu dla migracji zwierząt, roślin i grzybów;
- 2) strefę ochrony urbanistycznej obejmującą wybrane tereny miast i wsi oraz grunty o wzmożonym naporze urbanizacyjnym, posiadające szczególne wartości przyrodnicze;
- 3) strefę „zwykłą” obejmującą pozostałe tereny.

W zależności od strefy ochrony ekologicznej ww. rozporządzenie wprowadza szereg zakazów, nakazów i ograniczeń w zakresie korzystania z zasobów przyrody, użytkowania gruntów oraz realizacji inwestycji.

Specjalny obszar ochrony siedlisk natura 2000 PLH 1400025 „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej” obejmują fragment rozczłonkowanego kompleksu leśnego położonego na Wyżynie Ciechanowskiej w północno – wschodniej części gminy Pomiechówek na północny - wschód od wsi Czarnowo. Lasy iglaste zajmują tu 18% ogólnej powierzchni, lasy liściaste 41%, lasy mieszane 40% i siedliska rolnicze 1%. Zbiorowiska leśne występują na podłożu morenowym, szczególnie wyróżniają się ostańce wzgórz morenowych i kemowych. Obszar obejmuje grunty leśne Nadleśnictwa Jabłonna. Większość terenu jest zalesiona, a główna warstwa drzewostanu budowana jest przez sosnę i dąb w różnych klasach wieku. Dominują typ siedliskowy lasu mieszanego świeżego i lasu świeżego. Obszar obejmuje dobrze oraz średnio wykształcone zbiorowiska grądów i świetlistych dąbrów.

Na terenie gminy Pomiechówek występują ciągi przyrodnicze (korytarze ekologiczne), stanowiące naturalne powiązania przyrodnicze o znaczeniu krajowym i regionalnym. Do ciągu przyrodniczego o znaczeniu krajowym należy zaliczyć **dolinę Narwi**, która wraz z Biebrzą stanowi główną oś powiązań przyrodniczych w północno – wschodniej części Polski.

Część gminy Pomiechówek położona jest w granicach Krajowej Sieci ekologicznej ECONET-PL (Ecological Network - Poland) i należy do obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym 20 M Puszcza Kampinowska.

Puszcza Kampinowska objęta od roku 1959 formą parku narodowego (rozporządzenie Rady Ministrów). Obszar ten położony jest w Kotlinie Warszawskiej i obejmuje część pradoliny Wisły wraz z całą Puszcą stanowiącą jeden z najcenniejszych kompleksów leśnych w Polsce. Głównym celem utworzenia parku była ochrona unikatowych na skalę europejską kompleksów wydm śródlądowych, usypanych z piasków polodowcowych pradoliny Wisły oraz naturalnych zbiorowisk bagiennych i leśnych. Park ma powierzchnię 38 544 ha [M. Walczak, 2001]. Największą jego część – 74% zajmują lasy, najczęściej bory sosnowe z domieszką dębów, brzozy i osiki, rzadziej lasy liściaste – dębowe z lipą i grabem.

Teren mpzp jest bezleśny – zadrzewienia występują w obniżeniach terenowych.

Zdj.3 Zadrzewione obniżenia terenowe.

Ze względu na relatywnie dobre warunki geotechniczne, krajobraz rolniczy w wolnym tempie przekształca się w krajobraz z rozproszoną zabudową jednorodziną i skupioną zabudową letniskową wzdłuż krawędzi erozyjnych. Krajobraz obszaru jest dość jednorodny pod względem rzeźby. Jedynymi jej wyróżnikami są lokalne zagłębienia.

W przypadku braku realizacji planu, przy braku ingerencji o charakterze gospodarczym, teren pokryje się drzewostanem, z którego mogą się z czasem

wykształcić zbiorowiska leśne, być może o charakterze borowym.

Wydają się jednak, że brak planu nie powstrzyma procesów urbanizacyjnych, może natomiast wpłynąć na ich dynamikę. Świadczą o tym następujące fakty.

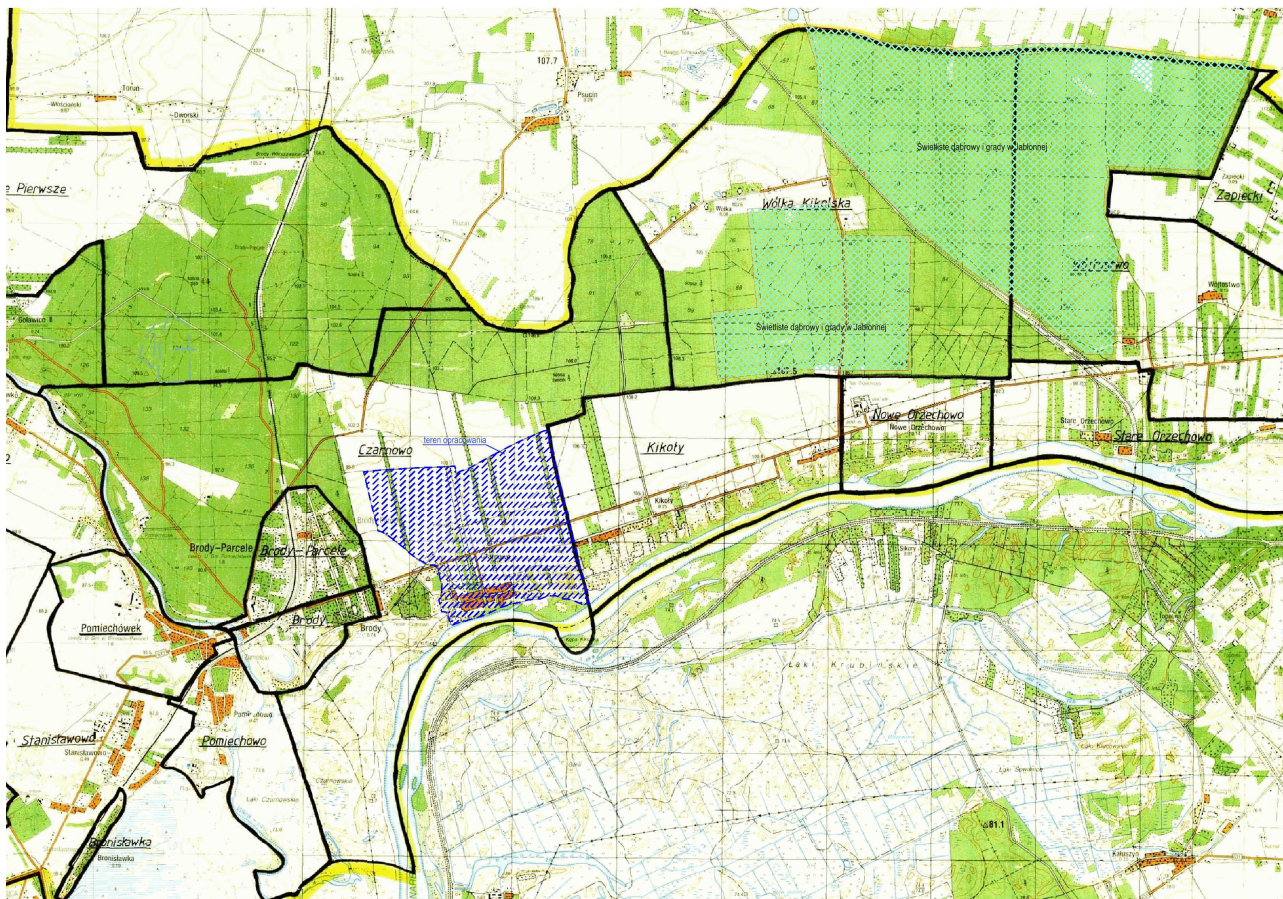
Rozwój zabudowy wynika z korzystnych uwarunkowań ekofizjograficznych w postaci:

- bardzo dobrych warunków geotechnicznych;
- sąsiedztwa obszarów zurbanizowanych miasta Nowy Dwór Mazowiecki;
- struktury własnościowej i charakterystycznej dla użytków rolnych parcelacji terenu na podłużne działki;
- brakiem siedlisk zasługujących na ochronę;
- dróg stanowiących elementy ponadlokalnego układu drogowego.

5.2. Określenie, analiza oraz ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

W granicach analizowanego obszaru nie nastąpią znaczące oddziaływania realizacji mpzp. Ustalenia planu obejmują rozwój zabudowy usługowej, wprowadzają możliwość zabudowy magazynowej czy drobnej produkcji oraz zabudowy mieszkaniowej na terenach porolnych i infrastruktury technicznej niezbędnej dla wprowadzenia funkcji gospodarczych terenu. Skutkiem planu będą zmiany środowiska przyrodniczego. Mimo to, ocenia się, że realizacja mpzp, nie przyczyni się do degradacji środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru.

5.3. Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszar opracowania znajduje się w Warszawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu – jedna z form ochrony wymienionych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. poz. 627 z późn. zm.). W pobliżu obszaru planu znajdują się:

- 1) specjalny obszar ochrony siedlisk natura 2000 PLH 1400025 „Światliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej”;
- 2) specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 PLH140005 „Dolina Wkry”;
- 3) specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 PLH140020 „Forty Modlińskie”;
- 4) „Dolina Środkowej Wisły” PLB140004;
- 5) „Kampinowska Dolina Wisły” PLH140029;

6) „Ostoja Nowodworska” PLH 14_23

Wyżej wymienione formy ochrony przyrody powodują ograniczenie możliwości użytkowania terenów nimi objętych oraz korzystania ze środowiska z uwzględnieniem zasobów przyrody, szczególnie ożywionej. Wprowadzone zakazy, nakazy lub ograniczenia, o których była mowa wcześniej obowiązują na terenach poddanych ochronie, nie zaś na terenach nią nieobjętych. Tak więc istnienie wskazanych form ochrony przyrody nie ogranicza zagospodarowania terenu z wykorzystaniem określonych funkcji w planie. Z uwagi na ustalenia projektowanego dokumentu oraz przedmiot ochrony wyżej wymienionych obiektów, mpzp nie będzie oddziaływał na tereny chronione.

5.4. Określenie, analiza oraz ocena celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia opracowania mpzp, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania mpzp.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru opracowania uwzględnia całość obowiązujących unormowań prawnych, również w zakresie ochrony środowiska. Cele te realizowane są w oparciu o normy określone w przepisach powszechnie obowiązujących oraz przepisach prawa miejscowego. Normy prawne stanowią podstawę proponowanych w mpzp rozwiązań, a także wyznaczają ogólne ramy korzystania ze środowiska. Do ważniejszych norm prawnych, zawierających cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu krajowym należą:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2013 poz. 627 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj.Dz. U. z 2013 poz. 627 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj.Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t. jedn. Dz. U. z 2015 poz. 469),

- ustawa z dnia 13 września 1995 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm).

Przepisy wspólnotowe podlegają implementacji do polskiego systemu prawnego, zaś umowy międzynarodowe, jak wynika z art. 91 Konstytucji RP wymagają ratyfikacji, po której – normy w niej zawarte stosowane są bezpośrednio, chyba że stosowanie umowy jest uzależnione od wydania ustawy. Jednocześnie, umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową.

Podsumowując, cele i rozwiązania ochrony środowiska określone w projektowanym dokumencie, uwzględniają wymogi prawne ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym. Dzieje się tak ponieważ, normy wspólnotowe wprowadzone zostały do przepisów ustawowych oraz aktów wykonawczych do ustaw, a te dokonują w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich dotyczących między innymi: ochrony środowiska, gospodarki odpadami oraz ochrony przyrody i bioróżnorodności. Cele i rozwiązania wynikające z tych przepisów zostały uwzględnione w projekcie mpzp i przedstawione w dalszej części opracowania. Nie bez znaczenia jest przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektowanego dokumentu w oparciu o przepisy rozdziału 1 działu IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, opartej na dyrektywie 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U.U.E.L.01.197.30).

5.5. Określenie, analiza oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności

między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Realizacja mpzp wpłynie na środowisko przyrodnicze na obszarze jego opracowania, gdyż zasadniczym celem projektowanego dokumentu jest stworzenie warunków do zabudowy terenów rolnych, przebudowy istniejącej strefy osadnictwa z funkcji gospodarstw rolnych na funkcję usługowo-mieszkaniową, drobną produkcję i magazyny, rozwoju układów infrastruktury technicznej. Na obszarze planu nie występują obszary europejskiej sieci przyrodniczej NATURA 2000. Najbliżej położonym obszarem objętym tą formą ochrony są „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej”.

Zanieczyszczenie wód nie może być uznane za skutek realizacji planu, gdyż zawiera on skuteczne, oparte na obowiązujących normach i zasadach, rozwiązania eliminujące zagrożenie zanieczyszczenia wód. Inne zaś z przedstawionych zagrożeń mogą stanowić jedynie pośredni skutek rozwoju zabudowy lub realizacji określonych funkcji mpzp. Ogólnie rzecz biorąc, nie przewiduje się możliwości bezpośredniego oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na obszar Natura 2000, w szczególności mpzp nie zawiera ustaleń, które mogłyby wpływać na chronione elementy środowiska przyrodniczego (ekosystemy wodne, siedliska roślin i zwierząt, a w szczególności gatunki ptaków i nietoperzy) tego obszaru.

W analizie prognozy oddziaływania na środowisko brany jest pod uwagę wpływ planowanych funkcji przestrzennych ustalonych w mpzp na różnorodność biologiczną, ludzi, jakość powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz jakość gleby i powierzchni ziemi oraz inne czynniki środowiska przyrodniczego takie jak krajobraz, klimat. Zasięg i intensywność negatywnego oddziaływania na środowisko planowanego zagospodarowania terenu oraz rodzaj możliwych skutków dla środowiska powodowanych realizacją miejscowego planu, w znacznej mierze, zależą będzie od przyjętych rozwiązań, szczególnie infrastrukturalnych. Należy podkreślić, że sposób oraz intensywność negatywnego oddziaływania na środowisko będą odmienne w czasie realizacji zabudowy i podczas jej funkcjonowania. W odniesieniu do istniejącego zagospodarowania terenu opracowania oraz planowanych zmian w układzie przestrzennym, najbardziej charakterystycznymi elementami są:

- rozwój zabudowy usługowej (**U**) w północno - wschodniej części opracowania, wzdłuż istniejącej drogi krajowej;
- rozwój zabudowy mieszkaniowej (**MN**) – wzdłuż istniejącej drogi powiatowej oraz w sąsiedztwie wsi Pomiechówek;
- rozwój zabudowy mieszkaniowo – usługowej (**MN/U**) – wzdłuż istniejącej drogi krajowej;
- obszar zieleni naturalnej, tereny rolne – istniejące ostoje bez zmian w krajobrazie (**ZN, R**).

Zatem, zasadniczym skutkiem realizacji planu będzie rozszerzenie zainwestowania i urbanizacja terenów dotychczas stanowiących powierzchnie biologicznie czynne. Wśród nowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych znalazły się tereny zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowo – usługowej wzdłuż istniejącej drogi krajowej. Stabilizującym elementem funkcjonalno-przestrzennym planu będą tereny istniejącej zieleni naturalnej w wąwozach i wzdłuż rzeki Narew, oraz tereny rolne w północnej części opracowania wzdłuż ropociągu, które to tereny korzystnie wpłyną na biologiczne funkcje obszaru, krajobrazu kulturowego, jakość powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny. Będzie to teren biologicznie czynnym porośniętym roślinnością.

Wśród zaproponowanych w mpzp rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i infrastrukturalnych, przewiduje się, że:

- 1) **źródłem przeciętnego niekorzystnego oddziaływania na środowisko będą następujące czynniki:**
 - tereny zabudowy usług (**U**),
 - teren dróg publicznych klasy głównej (**KDG**),
 - tereny dróg publicznych klasy lokalnej (**KDL**),
 - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej (**KDD**);
- 2) **minimalnie niekorzystnie na środowisko będą oddziaływać następujące czynniki:**
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**);

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z udziałem zabudowy usługowej (MN/U),
- tereny usług publicznych (UP);
- teren usług sportowych (US);
- teren poboru i uzdatniania wody (IW);
- teren dróg wewnętrznych (KDW);
- teren komunikacji pieszo – jezdnej (KPJ)

3) pozytywnie oddziaływać na środowisko będą:

- teren rolniczy (R);
- tereny zieleni naturalnej (ZN);

Poniżej zostaną przedstawione oddziaływania mpzp na poszczególne elementy środowiska z uwzględnieniem znaczenia (hierarchii) poszczególnych oddziaływań. Jak zauważono, do najważniejszych prognozowanych źródeł oddziaływania planu należą: rozwój funkcji usługowej. Przewiduje się zatem, że realizacja mpzp **skutkować będzie przede wszystkim zmianami w zakresie: krajobrazu, pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego oraz różnorodności biologicznej.** Dlatego powyższe zagadnienia zostaną szerzej zaprezentowane w dalszej części opracowania.

Prognoza oddziaływania na krajobraz

Obszar opracowania jest zróżnicowany pod względem krajobrazowym. Elementami krajobrazu o największych walorach są wąwozy , obniżenia terenowe, a także pola z sadami. Niestety wraz ze wzrostem urbanizacji, obecne walory krajobrazowe zmniejszają się znacząco. Krajobraz terenów zabudowanych, w szczególności zabudowa usługowa i drobna produkcja, magazyny będące elementem zagospodarowania terenu, mogą zakłócić walory krajobrazowe. W ostatnich latach następują silne zmiany w strukturze funkcjonalnej gminy – widoczne również na obszarze planu. Obszar pełniący do niedawna funkcję rolniczą przekształca się w atrakcyjny teren do zabudowy mieszkaniowej i letniskowej. Wraz ze zmianami funkcjonalnymi terenu następuje transformacja krajobrazu.

Należy zauważyć, że z chwilą przeznaczenia (w mpzp) określonych terenów pod

zabudowę, krajobraz kształtowany będzie przez właścicieli działek budowlanych oraz inwestorów, a w mniejszym stopniu przez gminę. Zatem ten element środowiska podatny będzie na różnego rodzaju transformacje, zależne od indywidualnych podmiotów.

Prognoza oddziaływania na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny.

Ruch drogowy powoduje emisję gazów i pyłów, które powstają w wyniku spalania paliw w silnikach oraz poruszania się pojazdów (emisja niezorganizowana). W zależności od rodzaju drogi i lokalnych uwarunkowań, największe stężenie zanieczyszczeń utrzymują się w pasie od kilku do kilkudziesięciu metrów od drogi. Z punktu widzenia środowiskowego, korzystne jest ukształtowanie wzdłuż szlaków komunikacyjnych jedynie rozproszonej zabudowy, sprzyja to przewietrzaniu terenu (zmniejsza się czas ekspozycji zanieczyszczeń oraz ich stężenie). Na terenie opracowania nie planuje się dróg wysokich klas, sankcjonuje się istniejącą drogę krajową - KDG. Obszar będzie obsługiwany przez drogi istniejące i wydzielone dojazdy w ramach istniejących terenów. Przewiduje się strefowanie. Tereny usługowe są lokalizowane w północno – wschodniej części opracowania, strefa mieszkaniowa ma stanowić obszar rozwoju i stanowić kontynuację zabudowy mieszkaniowej od wsi Pomiechówek. Dla funkcji mieszanej można przewidzieć, że lokale mieszkalne będą znajdować się w obiektach usługowych, albo zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana będzie na tyłach obiektów usługowych.

Hałas jest obecnie jednym z istotniejszych „zanieczyszczeń” środowiska. Wpływ na to ma powszechność zjawiska oraz jego skutki oddziaływania na ludzi. W świetle przepisów o ochronie środowiska¹ pod pojęciem hałasu należy rozumieć dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz. Do czynników wpływających na poziom hałasu drogowego należy zaliczyć:

- średnia prędkość potoków ruchu;
- godzinne natężenie ruchu;
- procentowy udział w potoku ruchu pojazdów:

¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj.Dz. U. z 2013 poz. 1232 z późn. zm.).

- osobowych,
- średnich ciężarowych,
- dużych ciężarowych,
- autobusów,
- motocykli;
- gradient nachylenia podłużnego drogi;
- rodzaj nawierzchni.

Oprócz ustalenia wysokości poziomu hałasu, istotnym zagadnieniem z punktu widzenia ochrony środowiska jest określenie zasięgu tego czynnika, na który z kolei wpływa(ją):

- wysokość źródła hałasu;
- wysokość punktu obserwacji;
- wartość impedancji akustycznej gruntu;
- warunków atmosferycznych.

Zmienność tych czynników powoduje, że trudno przewidzieć, jak będzie się rozprzestrzeniać hałas, jakie natężenie osiągnie w danych punktach, i w razie uciążliwości (choćby rozumianej jako przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu), jakie należy zastosować rozwiązania w celu ograniczenia jego poziomu.

W praktyce problemy ochrony przed hałasem rozwiązywane są środkami organizacyjnymi (zmian organizacji ruchu) albo/i środkami technicznymi (wzmocnienie izolacyjności okien, ekrany akustyczne). Mniej skutecznym rozwiązaniem od wskazanych rozwiązań jest zieleń izolacyjna, nie mniej przy założeniu odległości budynku od drogi rzędu 50-100m oraz zastosowania zwartej roślinności w formie żywopłotu, uzyska się dość skuteczną, a co więcej naturalną ochronę przed hałasem.

Niezastosowanie ograniczeń emisji hałasu stwarza zagrożenie uciążliwości hałasu w pasie o szerokości od około 50 do około 200 m (zależnie od przyjętych rozwiązań technicznych oraz ukształtowania i zagospodarowania terenu). Dla zabezpieczenia przed hałasem powinny być zastosowane rozwiązania techniczne i organizacyjne minimalizujące niekorzystne oddziaływania tego czynnika. Inwestor (zarządca drogi)

winien zapewnić dotrzymanie dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego w przepisach szczególnych² dla terenów zabudowy:

- mieszkaniowej jednorodzinnej **MN** – 50 dB w porze dnia i 40 dB w porze nocy;
- mieszkaniowej i usługowej **MN/U** – 55 dB w porze dnia i 45 dB w porze nocy.

Zapisy planu przyjmują odpowiednie kwalifikacje w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów MN i MN/U, ponadto zakazują:

- lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej i usługowo-mieszkaniowej bez zastosowania indywidualnych zabezpieczeń w postaci przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznych, w tym okien i drzwi dźwiękochłonnych, itp., gwarantujących utrzymanie normatywnych standardów poziomu hałasu, zgodnych z przepisami odrębnymi;
- lokalizowania: szpitali, domów opieki społecznej, budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży w zasięgu ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego komunikacji.

Podsumowując na terenie planu z istniejących dróg generujących ruch jest droga krajowa nr 62, nie projektuje się nowych dróg generujących duże obciążenie hałasem. Ruch komunikacyjny będzie związany z obsługą komunikacyjną terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz. U. 2014, poz. 112 z późn. zm.)

Zdj.4 Droga krajowa 62

Prognoza oddziaływania na bioróżnorodność i obszary Natura 2000

Jak zauważono wcześniej realizacja mpzp będzie miała wpływ na różnorodność biologiczną oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Na podstawie materiałów planistycznych oraz analizie całokształtu uwarunkowań ekofizjograficznych można wyodrębnić następujące najbardziej znaczące skutki realizacji planu z punktu widzenia wpływu na stan fauny i flory oraz obszary Natura 2000:

- 1) zniszczenie lub uszkodzenie warstwy glebowej na obszarach przeznaczonych do zainwestowania;
- 2) przekształcenie krajobrazu, w szczególności zmniejszenie powierzchni otwartych obejmujących łąki i sady;
- 3) zmiana składu gatunkowego roślin i zwierząt (zwiększenie się ilości synantropijnych gatunków roślin i kenofitów (neofitów) kosztem gatunków rodzimych oraz zwiększenie się ilości gatunków synantropijnych zwierząt, między innymi gatunków związanych z budynkami, w szczególności ptaków (np. *Streptopelia decaocto*, *Delichon urbica*).

Analiza materiałów opracowanych dla „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej” oraz ustaleń planu wskazuje, że mpzp nie będzie bezpośrednio oddziaływał na położony w sąsiedztwie obszar Natura 2000. Zagrożenia zewnętrzne są niewielkie i mogą się

wiązać ze zwiększeniem penetracji przez ludzi oraz rozbudowę sieci drogowej. Realizacja mpzp nie przyczyni się do rozwoju inwestycji mogących wpłynąć na ukształtowanie koryta Narwi, zanieczyszczenie rzeki, stan i funkcjonowanie łągów oraz innych leśnych zbiorowisk nadrzecznych, a także innych działań, które mogą szkodzić ptakom. Jednocześnie plan miejscowy określa szereg rozwiązań, które powinny przyczynić się do ograniczenia jego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Na tej podstawie można stwierdzić, że ustalenia mpzp nie będą miały wpływu na obszar Natura 2000. Ocenia się przedstawione rozwiązania nie będą bezpośrednio oddziaływać na środowisko przyrodnicze uwzględniając istniejące uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe. Ponadto, nie przewiduje się, aby plan wsi Czarnowo oddziaływał na pozostałe obszary Natura 2000 oraz obszary chronione usytuowane poza jego granicami.

Prognoza oddziaływania na gleby i powierzchnię ziemi.

Jak zauważono wcześniej, oddziaływanie planu na stan gleb i powierzchnię ziemi nie należy do najważniejszych skutków realizacji projektowanego dokumentu mimo, że planowana zmiana sposobu zagospodarowania części terenu spowoduje zabudowę terenów pełniących funkcje ekologiczne, z czym wiąże się trwałe przekształcenie obecnego charakteru gruntów oraz naruszenie warstwy glebowej. W celu zminimalizowania skutków realizacji inwestycji na stan gleb, pomimo braku odpowiedniego zapisu w mpzp, wskazane jest wykorzystanie warstwy próchnicznej gleby.

Duże znaczenie dla zabezpieczenia gruntu przed degradacją ma również właściwe postępowanie z odpadami, zgodne z gminnym planem gospodarki odpadami. Odpady wytwarzane na terenie opracowania należeć będą do grupy odpadów komunalnych oraz w przypadku zabudowy usługowej i produkcyjnej do odpadów z sektora gospodarczego (na terenie oznaczonym jako U). W obu grupach odpadów mogą występować odpady zakwalifikowane zgodnie z przepisami szczególnymi (akt wykonawczy do ustawy o odpadach) do niebezpiecznych. Władze lokalne są zobowiązane między innymi do zapewnienia selektywnej zbiórki odpadów

komunalnych oraz pojemników na odpady niebezpieczne i ich właściwe zagospodarowanie.

Prognoza oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

Jakość wód powierzchniowych przepływających poza obszarem opracowania (rzeka Narew) nie ulegnie pogorszeniu. Wręcz przeciwnie działania porządkujące, które powinny zapoczątkować rozwiązania określone mpzp w zakresie gospodarki wodno-ściekowej powinny pozytywnie wpłynąć na stan wód poza obszarem opracowania. Uzbrojenie terenów zainwestowanych w kanalizację przy jednoczesnym odprowadzeniu ścieków do oczyszczalni pozwoli na uniknięcie zrzutów nieoczyszczonych ścieków do środowiska oraz poprawę stanu sanitarnego terenu planu.

Wśród jednostek przestrzennych niniejszego mpzp, potencjalne zagrożenie dla jakości środowiska wodnego stanowić mogą:

- 1) wody opadowe i roztopowe pochodzące z powierzchni uszczelnionych dróg i parkingów (w przypadku braku kanalizacji deszczowej);
- 2) tereny: **U** (teren zabudowy usług);

Wody opadowe i roztopowe zawierają w swoim składzie wszystkie składniki powietrza atmosferycznego, które są wymywane w czasie opadu, części mineralne (piasek) pochodzące z powierzchni ziemi oraz substancje ropopochodne. Poza gazami atmosferycznymi występują również substancje, będące pochodnymi eksploatacji pojazdów, np. pył gumowy, substancje wymywane z materiałów z których zbudowana jest droga, substancje służące do zwalczania śliskości. Wody opadowe mogą również sorbować emitowane do atmosfery produkty spalania paliw – tlenki azotu NO_x , dwutlenek siarki SO_2 , tlenek węgla CO i dwutlenek węgla CO_2 .

W przypadku terenów **U** niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód wynika z wielkości powierzchni i charakteru działalności, którą można na nich prowadzić, a także ze sposobu użytkowania gruntów.

Na pozostałych terenach zabudowanych, przy prawidłowej gospodarce ściekami sanitarnymi (opartej na kanalizacji i prawidłowej eksploatacji oczyszczalni ścieków), a także przy spełnieniu zapisów mpzp dotyczących zapewnienia oczyszczania ścieków

na określonych rodzajach terenu, jakość wód powierzchniowych nie powinna być zagrożona.

Zdj.5 Rzeka Narew na wysokości wsi Czarnowo

Prognoza dotycząca innych oddziaływań.

Obszar opracowania przecina linia elektroenergetyczna średniego napięcia. Jest to element dysharmonijny dla krajobrazu a także źródło hałasu i promieniowania elektromagnetycznego, szkodliwego dla zdrowia. Na rysunku planu została wyznaczona strefa ochronna od linii (pas technologiczny), w obrębie którego zagospodarowanie terenu musi podlegać ustaleniom z odpowiednimi służbami. Linia energetyczna przebiega przez projektowane tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej jednakże zawiera zapisy nakazujące uwzględnienie strefy oddziaływania linii energetycznej w procesie inwestycyjnym na etapie projektowania.

6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Z analiz zawartych w rozdziałach (5.3, 5.5) wynika, że mpzp nie będzie negatywnie oddziaływał na obszar Natura 2000 „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej”,

usytuowany poza granicami terenu planu, dlatego poniżej zostaną przedstawione wyłącznie te rozwiązania projektowanego dokumentu, które mają na celu zapobieganie, ograniczanie lub (w razie potrzeby) kompensację przyrodniczą negatywnych jego oddziaływań na środowisko.

6.1. Rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne

Projekt mpzp obejmuje obszar o powierzchni ok. 235 ha. Czynniki ekologiczne i fizyczno-geograficzne oraz dotychczasowy sposób jego zagospodarowania kształtują plan miejscowy, wpływając na jego kluczowe ustalenia. Formalnie rzecz ujmując, podstawą ustalenia nw. funkcji obszaru jest polityka przestrzenna gminy określona w **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pomiechówek, przyjętego uchwałą Nr LIII/305/2010 z dnia 27 października 2010 r. Rady Gminy Pomiechówek.**

Pod względem funkcjonalnym mpzp zawiera ustalenia dla:

- 1) terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych symbolem: MN;
- 2) terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącą zabudową usługową oznaczonych symbolem: MN/U;
- 3) terenów zabudowy usługowej oznaczonych symbolem: U;
- 4) terenu zabudowy usług publicznych oznaczonego symbolem: UP;
- 5) terenu zabudowy usług sportu i rekreacji oznaczonego symbolem: US;
- 6) terenów rolniczych oznaczonych symbolem: R;
- 7) terenów zieleni naturalnej oznaczonych symbolem: ZN;
- 8) terenów komunikacji pieszo – jezdnej oznaczonych symbolem: KPJ;
- 9) terenów dróg publicznych klasy lokalnej oznaczonych symbolem: KDL;
- 10) terenów dróg publicznych klasy dojazdowej oznaczonych symbolem: KDD;
- 11) terenów dróg wewnętrznych oznaczonych symbolem: KDW;
- 12) terenu infrastruktury wodociągowej oznaczonego symbolem: IW;

Teren opracowania charakteryzuje się warunkami geologicznymi i hydrologicznymi umożliwiającymi realizację funkcji określonych w projekcie mpzp. Na obszarze planu nie występują procesy osuwiskowe i obszary przyrodnicze podlegające ochronie poza WOCHK. Nowe rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne nie będą źródłem zagrożenia dla środowiska i pogorszenia warunków życia mieszkańców. W celu zrównoważenia negatywnych skutków realizacji mpzp dla analizowanego obszaru ustalono, że udział powierzchni biologicznie czynnych na działkach inwestycyjnych wyniesie od 40 do 70 %. Powierzchnia biologicznie czynna zależy jest od rodzaju terenu.

Mpzp zawiera ustalenia zgodne z uwarunkowaniami określonymi w Studium.

6.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska

Realizacja mpzp wymaga uwzględnienia warunków ochrony środowiska. W tym celu należy zastosować rozwiązania, które zminimalizują negatywne oddziaływanie planu. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa rozwiązania w następujących dziedzinach:

- zaopatrzenia w wodę;
- unieszkodliwiania ścieków sanitarnych;
- odprowadzania wód deszczowych;
- zaopatrzenia w gaz;
- zaopatrzenia w energię elektryczną;
- zaopatrzenia w energię cieplną;
- telekomunikacji;
- gospodarki odpadami.

Rozwiązania służące ochronie i kształtowaniu właściwego stanu środowiska zawarte w planie odnoszą się do poszczególnych jednostek przestrzennych. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć ustalenia:

1) w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- a) ustala się zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej min. \varnothing 90;

- b) do czasu budowy sieci wodociągowej dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć wody;
- c) nakazuje się zapewnienie zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych zgodnie z ustaleniami zawartymi w przepisach odrębnych;

2) w zakresie odprowadzania ścieków:

- a) ustala się podłączenie budynków do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej min. Ø 160 wybudowanej do ich obsługi, najpóźniej w ciągu roku od dnia jej powstania;
- b) ustala się odprowadzanie ścieków systemem grawitacyjno – tłocznym do oczyszczalni zlokalizowanej poza obszarem planu;
- c) dopuszcza się odprowadzanie ścieków z budynków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych w przypadku braku sieci kanalizacyjnej przewidzianej do ich obsługi;
- d) dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków;
- e) zakazuje się odprowadzania ścieków powstałych na obszarze planu do wód powierzchniowych oraz do gruntu;

3) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- a) nakazuje się zagospodarowywanie wód opadowych i roztopowych na terenach własnych inwestorów;
- b) dopuszcza się odprowadzanie do gruntu niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych;
- c) nakazuje się utwardzanie i skanalizowanie terenów o powierzchni powyżej 0,1ha, na których może dojść do zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i chemicznymi;
- d) nakazuje się neutralizowanie substancji ropopochodnych i chemicznych przed odprowadzeniem do gruntu;

4) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- a) ustala się budowę, rozbudowę i modernizację stacji transformatorowych oraz sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia stosownie do potrzeb;

5) w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- a) ustala się zaopatrzenie z sieci gazowej;
- b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej nakazuje się lokalizowanie szafek gazowych w linii ogrodzenia, otwieranych na zewnątrz;
- c) dopuszcza się stosowanie indywidualnych zbiorników z gazem płynnym do celów bytowych i gospodarczych;

6) w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą:

- a) ustala się stosowanie proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza, w tym odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem urządzeń wiatrowych;

7) w zakresie obsługi telekomunikacji:

- a) na terenach: MN/U, MN dopuszcza się lokalizowanie infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych;

8) w zakresie gospodarki odpadami:

- a) nakazuje się gromadzenie, segregację i usuwanie odpadów komunalnych zgodnie z zasadami określonymi w przepisach szczególnych oraz gminnych przepisach porządkowych;
- b) nakazuje się lokalizowanie miejsc na odpady w sposób umożliwiający dostęp do nich z dróg;
- c) nakazuje się gromadzenie i segregację odpadów powstałych na obszarze działek własnych.

6.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Mppz określa zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, gdyż na obszarze planu znajdują się stanowiska archeologiczne objęte strefą ochrony konserwatorskiej. Na terenie położonym w granicy strefy ochrony konserwatorskiej roboty ziemne albo zmiana charakteru dotychczasowej działalności, które mogą doprowadzić do

przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków.

6.4. Rozwiązania uwzględniające ochronę różnorodności biologicznej oraz krajobrazu

Cały obszar planu znajduje się w Warszawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu (WOCHK). Z tego powodu mpzp wsi Czarnowo, zawiera zasady sprzyjających ochronie różnorodności biologicznej i krajobrazu na których wprowadza się następujące ustalenia:

- ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej – 70% dla terenów oznaczonych symbolami MN, MN/U;
- ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: 40% dla terenów oznaczonych symbolem U;
- ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: 50% dla terenu oznaczonego symbolem UP;
- ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 40% dla terenu US;
- ustala się stosowanie fundamentów punktowych lub podmurówek niewystających ponad powierzchnię terenu lub z przerwami w podmurówkach w formie otworów o średnicy min. 12cm i rozstawie maks. co 1,5m, umieszczonych na wysokości poziomu terenu oraz zachowanie prześwitu o szerokości min. 10 cm między cokołem, a elementem ażurowym ogrodzenia na działkach w granicach WOCHK;
- zakazuje się stosowania ogrodzeń z prefabrykatów betonowych i niepowlekanej siatki drucianej;

Ponadto, mpzp przewiduje zakaz lokalizowania usług związanych ze składowaniem, przetwarzaniem i zbieraniem odpadów na terenach oznaczonych symbolami U i ponadto na terenie MN/U warsztatów i myjni samochodowych.

Przedstawione ustalenia zapewniają ochronę różnorodności biologicznej oraz ład przestrzenny obszaru planu, gwarantując zaspokojenie potrzeb społecznych, gospodarczych, przyrodniczych i kulturowych.

7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie mpzp wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Z przepisu art. 51 ust. 2 pkt 3 b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) wynika, że rozwiązania alternatywne do rozwiązań przedstawionych w planie mają się odnosić do celów, przedmiotu obszaru Natura 2000 i jego integralności. Z analiz dokonanych w niniejszym dokumencie wynika, że realizacja mpzp nie wpłynie na obszary Natura 2000, w tym na obszar położony najbliżej planu – „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej”.

8. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie wykonano w celu oceny skutków, wpływu na środowisko sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) w związku z uchwałą Rady Gminy Pomiechówek Nr XVII/115/2012 z dnia 26 marca 2012 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pomiechówek dla części wsi Czarnowo.

Mpzzp określa przeznaczenie terenów oraz sposobów ich zagospodarowania i zabudowy zgodnie z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pomiechówek, przyjętego uchwałą Nr LIII/305/2010 z dnia 27 października 2010 r. Rady Gminy Pomiechówek. Zasadniczym celem projektowanego dokumentu było stworzenie

warunków do zabudowy terenów rolnych, przebudowy istniejącej strefy rolnej na funkcję usługową i mieszkaniową. Tereny stanowiące dziś w przeważającej mierze uprawy rolne i sady zostaną przeznaczone pod zabudowę usługową (U) i mieszkaniową (MN), bądź mieszaną mieszkaniowo - usługową.

Do najbardziej charakterystycznych elementów przestrzennych, zarówno istniejących jak i planowanych w mpzp wsi Czarnowo w gminie Pomiechówek należy zaliczyć:

- rozwój zabudowy usługowej (**U**) w północno - wschodniej części opracowania, wzdłuż istniejącej drogi krajowej;
- rozwój zabudowy mieszkaniowej (**MN**) – wzdłuż istniejącej drogi powiatowej oraz w sąsiedztwie wsi Pomiechówek;
- rozwój zabudowy mieszkaniowo – usługowej (**MN/U**) – wzdłuż istniejącej drogi krajowej;
- obszar zieleni naturalnej, tereny rolne – istniejące ostoje bez zmian w krajobrazie (**ZN, R**).

Z przeprowadzonych analiz wynika, że:

1) źródłem przeciętnego niekorzystnego oddziaływania na środowisko będą następujące czynniki:

- tereny zabudowy usług (U),
- teren dróg publicznych klasy głównej (KDG),
- tereny dróg publicznych klasy lokalnej (KDL),
- tereny dróg publicznych klasy dojazdowej (KDD);

2) minimalnie niekorzystnie na środowisko będą oddziaływać następujące czynniki:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN);
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z udziałem zabudowy usługowej (MN/U),
- tereny usług publicznych (UP);
- teren usług sportowych (US);
- teren poboru i uzdatniania wody (IW);

- teren dróg wewnętrznych (KDW);
- teren komunikacji pieszo – jezdnej (KPJ)

3) pozytywnie oddziaływać na środowisko będą:

- teren rolniczy (R);
- tereny zieleni naturalnej (ZN);

Realizacja mpzp spowoduje zmiany środowiska przyrodniczego. Do największych prognozowanych zmian należy zaliczyć wzrost emisji gazów i pyłów oraz hałasu związanego z wprowadzeniem funkcji usługowej. Z uwagi na powyższe, jak również na fakt braku możliwości dokładnego określenia w niniejszym dokumencie wielkości przyszłego oddziaływania przyszłych usług, należy na etapie projektowania zabezpieczyć i ograniczyć uciążliwości do granic własnej działki i wprowadzić nasadzenia zieleni izolacyjnej od strony terenów mieszkaniowych.

Ogólnie rzecz biorąc, oddziaływanie planu na środowisko będzie zarówno negatywne jak i pozytywne, bezpośrednie i pośrednie, zmienne w czasie. Większość z przedstawionych czynników oddziaływania (poza wyżej wymienionymi) będzie miała charakter lokalny, ograniczony do obszaru planu o powierzchni ok. 235 ha.

Inwestycje będące skutkiem uchwalenia projektowanego dokumentu spowodują zabudowanie części terenu oraz przyczynią się do zmiany struktury użytkowania gruntów oraz emisji energii i substancji do środowiska. **Przewiduje się zatem, że realizacja mpzp skutkować będzie przede wszystkim zmianami w zakresie: krajobrazu, pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego oraz różnorodności biologicznej.** W celu zminimalizowania oddziaływania mpzp na środowisko przewiduje się szereg rozwiązań o charakterze technicznym oraz organizacyjnym.

Cały obszar planu leży Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (WOCHK). W granicach mpzp nie znajdują się formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.). Natomiast poza granicami, do których odnosi się projektowany dokument, znajdują się obszary cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, w szczególności:

- 1) obszar Natura 2000 „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej”;
- 2) obszar Natura 2000 „Forty Modlińskie”;
- 3) specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Wkry” .
- 4) „Dolina Środkowej Wisły”
- 5) „Kampinowska Dolina Wisły”
- 6) „Ostoja Nowodworska”

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 są „Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej”. Jak wynika z przeprowadzonych analiz, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie będzie oddziaływał na obszarowe formy ochrony przyrody usytuowane poza jego granicami, a w szczególności na obszar Natura 2000.

Podsumowując, realizacja projektowanego dokumentu stanowiącego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Pomiechówek części wsi Czarnowo przyczyni się do zabudowy terenu oraz sprzyjać będzie rozwojowi funkcji mieszkaniowo - usługowej. Wskazane czynniki, nie będą w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze oraz ludzi.